

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра політичних наук і права

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Шифр освітньої компоненти за ОП
281	“Публічне управління та адміністрування”, “Державне управління повоєнною відбудовою інфраструктури територіальних громад”	ОК2

“Затверджую”

Завідувач кафедри

Є. В. Перегуда

Розробник силабуса

С. О. Андреев

СИЛАБУС
ОК2 “МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ГАЛУЗІ
ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ”
(назва, шифр освітньої компоненти (дисципліни))

1) Статус освітньої компоненти: обов’язкова
2) Контактні дані викладача: проф., д. держ. упр., Андреев С. О.; e-mail: andreiev.so@knuba.edu.ua, тел. кафедри: 044-241-55-66; профіль викладача на сайті КНУБА: https://surl.li/pkixxa ; кафедра розташована у головному корпусі університету (к. 432, 432а)
3) Пререквізити (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс): ОК1 “Професійна іноземна мова”
4) Коротка анотація дисципліни Освітня компонента “Методологічні засади наукових досліджень у галузі державного управління” (далі – “Метод. засади наук. досл. у галузі ДУ”) є однією з обов’язкових компонент освітньо-професійної програми “Державне управління повоєнною відбудовою інфраструктури територіальних громад” зі спеціальності 281 “Публічне управління та адміністрування” за другим (магістерським) рівнем. Відповідна навчальна дисципліна має фундаментальний, засадничий характер для професійної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за вказаною спеціальністю та освітньою програмою. Освітня компонента “Метод. засади наук. досл. у галузі ДУ” поєднує в собі окремі положення теорії управління та державного управління, знання щодо класичної та сучасної методології управління, особливостей публічного управління як інтегральної сфери науки, освіти і практики. Опанування здобувачами вищої освіти матеріалу цієї дисципліни є важливою умовою формування у них інтегральної компетентності щодо здатності розв’язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. Силабус освітньої компоненти “Метод. засади наук. досл. у галузі ДУ” складено на основі робочої програми відповідної дисципліни, освітньої програми “Державне управління повоєнною відбудовою інфраструктури територіальних громад” зі спеціальності 281 “Публічне управління та адміністрування” другого (магістерського) рівня вищої освіти, нормативних документів КНУБА, сучасних науково-навчальних джерел з методології наукових досліджень у галузі управління, теоретичних та концептуальних засад управління, державного управління, публічного управління та адміністрування. Мета освітньої компоненти “Метод. засади наук. досл. у галузі ДУ” – формування у здобувачів освіти компетентностей щодо теоретичних та методологічних засад наукових та прикладних досліджень у галузі державного управління.

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Шифр освітньої компоненти за ОП
281	“Публічне управління та адміністрування”, “Державне управління повоєнною відбудовою інфраструктури територіальних громад”	ОК2

5) Структура курсу:

Загальна кількість кредитів ECTS	4
Сума годин:	120
Вид індивідуального завдання	Контрольна робота у формі аналітичного завдання або реферату (творчої, дослідницької, самостійної роботи)
Форма контролю	Залік

6) Зміст курсу¹:

МОДУЛЬ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ГАЛУЗІ ДЕРЖАВНОГО ТА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Лекція 1. Державне управління як наука (лекції – 2 год.; практичні заняття – 2 год.).

1. Предмет науки “Державне управління”.
2. Об’єкт науки “Державне управління”.
3. Сутність та особливості державно-управлінської науки.

Практичне заняття 1. Особливості галузі науки державного управління.

Лекція 2. Інтегральний характер державно-управлінської теорії (лекції – 2 год.; практичні заняття – 2 год.).

1. Передумови та напрями інтеграції знання в державному управлінні.
2. Витоки інтегративності теорії державного управління.
3. Гуманітарна обумовленість державного управління.
4. Зв’язок державного управління із різними сферами гуманітарного знання.

Практичне заняття 2. Інтегральний характер державно-управлінської теорії.

Лекція 3. Термінологічна система державного управління (лекції – 2 год.; практичні заняття – 2 год.).

1. Визначення поняття терміну та термінологічної системи.
2. Функції та дисфункції термінології в державному управлінні.
3. Власні терміни державного управління.
4. Визначення термінологічної системи державного управління та її розвиток.

Практичне заняття 3. Термінологічна система державного управління.

Лекція 4. Прикладне значення державно-управлінської науки (лекції – 2 год.; практичні заняття – 2 год.).

1. Визначення поняття практики державного управління.
2. Завдання науки щодо вдосконалення практики державного управління.
3. Засоби вдосконалення практики державного управління.
4. Парадигма наукових досліджень у галузі науки державного управління.
5. Вплив суспільних трансформацій на державне управління.

¹ При складанні програми навчальної дисципліни, визначенні тем лекцій і тем практичних занять розробником використано інформацію з навчального джерела: Державне управління : підручник : у 2 т. / ред. кол. Ю. Ковбасюк та ін. Київ : Дніпропетровськ : НАДУ, 2013. Т. 1. 564 с.

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Шифр освітньої компоненти за ОП
281	“Публічне управління та адміністрування”, “Державне управління повоєнною відбудовою інфраструктури територіальних громад”	ОК2

Практичне заняття 4. Взаємозв'язок науки і практики державного управління.

МОДУЛЬ 2.

МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО ТА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Лекція 5. Методологія галузі науки “Державне управління” (лекції – 2 год.; практичні заняття – 2 год.).

1. Підходи до розуміння методології.
2. Структурно-функціональна характеристика методології.
3. Особливості методології державного управління.
4. Перспективи розвитку методології державного управління.

Практичне заняття 5. Методологія галузі науки “Державне управління”.

Лекція 6. Класична, системна та синергетична методологія державного управління (лекції – 2 год.; практичні заняття – 2 год.).

1. Класична методологія державного управління.
2. Поняття системної методології та характеристика її основних підходів.
3. Синергетична методологія.

Практичне заняття 6. Класична, системна та синергетична методологія державного управління.

Лекція 7. Методи наукових досліджень державного та публічного управління (лекції – 4 год.; практичні заняття – 4 год.).

1. Методи наукових досліджень державного управління.
2. Основні моделі науково обґрунтованого державного управління.
3. Поширені підходи в державному управлінні.
4. Методи державного управління.

Практичне заняття 7. Методи наукових досліджень державного та публічного управління.

Лекція 8. Академічна доброчесність у науковій та освітній діяльності (лекції – 2 год.; практичні заняття – 2 год.).

1. Поняття академічної доброчесності та пов'язані із ним поняття.
2. Види академічної недоброчесності та академічна відповідальність здобувачів вищої освіти.
3. Заходи щодо дотримання академічної доброчесності на державному та локальному (КНУБА) рівнях.
4. Особливості процедури перевірки у КНУБА кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти на наявність академічного плагіату.

Практичне заняття 8. Академічна доброчесність у науковій та освітній діяльності.

Лекція 9. Методологія практики державного управління (лекції – 2 год.; практичні заняття – 2 год.).

1. Методологічні зміни практики державного управління в Україні.
2. Етапи розвитку державного управління.
3. Методологічні зміни державного управління в Україні в процесі реформ.

Практичне заняття 9. Методологія практики державного управління

Індивідуальне завдання:

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Шифр освітньої компоненти за ОП
281	“Публічне управління та адміністрування”, “Державне управління повоєнною відбудовою інфраструктури територіальних громад”	ОК2

Індивідуальне завдання (контрольна робота) з дисципліни “Метод. засади наук. досл. у галузі ДУ” полягає у самостійному виконанні здобувачем освітнього ступеня письмового індивідуального завдання з розробки програми власного дослідження за обраною темою кваліфікаційної магістерської роботи.

Відповідне індивідуальне завдання повинно включати:

- *титульний аркуш* індивідуального завдання;
- *орієнтовний зміст кваліфікаційної магістерської роботи* (три розділи, кожен з яких має включати 3-4 підрозділи, але не менше 2 підрозділів);
- *актуальність теми роботи* і доцільність її виконання (її треба розкривати коротко та змістовно, кількома реченнями (3–4);
- *стислий огляд основних (базових) літературних джерел* за темою дослідження (не менше 15 позицій, з яких не менше 10 опубліковані не пізніше ніж п’ять років тому, а також 3-4 позиції іншомовних джерел з теми дослідження);
- *мету і завдання дослідження* (визначаються на основі аналізу літературних джерел і постановки актуальності теми).
- *об’єкт дослідження* (довідково: це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обраний для вивчення);
- *предмет дослідження* (конкретизує проблемну ситуацію в межах об’єкта дослідження і підлягає безпосередньому вивченню в роботі. Об’єкт і предмет дослідження співвідносяться між собою як загальне і часткове);
- *методи дослідження* (визначаються виходячи з теми конкретної бакалаврської роботи; описуються коротко та змістовно; необхідно розкрити, що саме досліджувалось тим чи іншим методом);
- *короткий опис змісту першого, другого і третього розділів кваліфікаційної магістерської роботи* (слід стисло висвітлити основні питання та напрями досліджень, які здобувач освіти планує розкрити у кожному конкретному підрозділі роботи);
- *список використаних джерел* (оформлюється згідно з ДСТУ 8302:2015 та подається наприкінці індивідуального завдання. Цей список має містити оформлені згідно з встановленими вимогами посилання на основні (базові) літературні джерела за темою дослідження).

Технічні вимоги до індивідуального завдання: рекомендований обсяг роботи – 10–20 стор., не рахуючи додатків та списку використаних джерел. Текст набирається у редакторі MS Word, розширення *.doc; *.rtf; шрифт – Times New Roman, кегель – 14, міжрядковий інтервал – 1,5; поля (верхнє та нижнє – 20 мм., ліворуч – 30 мм., праворуч – 15 мм.), абзацний відступ 1,25 см.

Індивідуальне завдання має містити титульний аркуш (зразок оформлення додається), де слід обов’язково зазначити: повну назву закладу вищої освіти, інституту та кафедри (вгорі сторінки на окремих рядках, вирівнювання по центру); тему індивідуального завдання (великими літерами, вирівнювання – по центру сторінки); прізвище, ім’я та по-батькові студента, який виконав завдання, та номер навчальної групи (вирівнювання – по центру сторінки); далі нижче через декілька прогалін наводиться: П.І.Б., посада та науковий ступінь викладача, який викладає компоненту (вирівнювання – по правому краю сторінки); внизу сторінки потрібно вказати: “м. Київ – _____ рік”.

Індивідуальне завдання обов’язково мусить мати: зміст з нумерацією сторінок, посилання на всі літературні джерела по тексту праці, список використаних джерел (не менше 15-20 джерел). Потрібно посилатись на актуальні літературні та інші інформаційні джерела,

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Шифр освітньої компоненти за ОП
281	“Публічне управління та адміністрування”, “Державне управління повоєнною відбудовою інфраструктури територіальних громад”	ОК2

більшість яких не пізніше ніж за останні п'ять років. Таких джерел має бути не менше 60% від загальної кількості джерел. Слід використовувати переважно джерела наукового та науково-аналітичного характеру (монографії, наукові статті, доповіді, звіти), актуальні нормативно-правові акти. Також вітається широке використання іншомовних джерел та висвітлення зарубіжного, зокрема європейського досвіду.

Текст індивідуального завдання обов'язково має містити посилання (у квадратних дужках: “[__, с. __]”) на конкретне джерело інформації із вказівкою сторінки, з якої процитовано текст.

Список використаних джерел подається в алфавітному порядку після тексту та оформлюється згідно з ДСТУ 8302:2015 “Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання”.

Під час пошуку та аналізу інформаційних джерел здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватись Рекомендацій щодо припинення (обмеження) використання джерел інформації росії та білорусі у наукових публікаціях Комітету з питань етики Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, протокол № 36 (46) від 30.11.2023 (докладніше за посиланням: <http://surl.li/tfjhmo>).

Індивідуальне завдання, виконане згідно із наведеними вище вимогами, подається надсилається здобувачем освіти на електронну пошту викладача – andreiev.so@knuba.edu.ua та завантажується здобувачем освіти у відповідний каталог команди MS Teams у термін не пізніше, ніж за 2 тижні до останнього практичного заняття у відповідному семестрі. Викладач має право вимагати від студента доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Рекомендована тематика індивідуальних завдань

1. Шляхи та засоби запобігання бюрократизму в системі державного управління України.
2. Концептуальні засади формування державної політики у сфері публічної служби.
3. Механізми публічного управління у сфері підвищення кваліфікації керівних кадрів органів влади.
4. Заходи та механізми щодо подолання корупції у сфері публічного управління України.
5. Форми участі громадян у громадському контролі за діяльністю органів державної влади України.
6. Децентралізація та її вплив на систему публічного управління України.
7. Економічний механізм публічного управління в умовах надзвичайних ситуацій.
8. Особливості взаємовідносин органів державної влади та політичних партій в сучасних умовах державотворення.
9. Механізми вдосконалення організаційно-правових засад функціонування публічної служби в Україні.
10. Аналітичний супровід діяльності органів публічної влади та шляхи його вдосконалення.
11. Особливості статусу структурного підрозділу з питань управління персоналом в органі публічного управління.
12. Механізми професійного розвитку публічних службовців в сучасних умовах державотворення.
13. Соціально-психологічні аспекти ухвалення управлінських рішень в органах

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Шифр освітньої компоненти за ОП
281	“Публічне управління та адміністрування”, “Державне управління повоєнною відбудовою інфраструктури територіальних громад”	ОК2

публічного управління.

14. Становлення інституту публічної служби України в умовах глобальних викликів та загроз.

15. Удосконалення підсистеми територіальної організації публічної влади на адміністративно-територіальному рівні (область, район, місто).

16. Управління персоналом в органах публічного управління України.

17. Цифрова партисипація та електронна демократія в діяльності органів публічної влади.

18. Розвиток і сучасний стан механізмів державно-приватного партнерства в публічному управлінні.

19. Реформування публічного управління у контексті забезпечення сталого розвитку України.

20. Програмно-цільові інструменти публічного управління територіальним розвитком.

21. Публічне управління у сфері попередження надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

22. Упровадження концепції сервісної держави в українську публічно-управлінську практику.

23. PR-технології та комунікації в публічному управлінні.

24. Стратегічні пріоритети реформування державного управління України у світлі європейської та євроатлантичної інтеграції.

25. Імплементация перспективного зарубіжного досвіду у сфері державного управління (за вибором: будівництво та архітектура, освіта та наука, соціальний захист населення, забезпечення громадської безпеки тощо).

26. Механізми та інструменти державного управління у різних сферах суспільного життя (за вибором: містобудівна діяльність, охорона здоров'я, освіта, соціальний захист населення, транспорт та інфраструктура, оборона та безпека, охорона навколишнього середовища тощо).

27. Напрями модернізації системи державного управління України та її окремих складових в контексті євроінтеграції (за вибором: органів публічної влади, окремих сфер державного управління та напрямів державної політики).

28. Громадські об'єднання та їхня роль у існуючій системі публічного управління України.

29. Президент України та напрями вдосконалення його конституційно-правового статусу (функцій, повноважень, меж відповідальності тощо).

30. Кабінет Міністрів України та його місце в системі органів державної влади України.

31. Організаційно-правовий статус обласної та/або районної державної адміністрації (їх управлінь, відділів, інших структурних підрозділів).

32. Центральні органи виконавчої влади та їхнє місце в системі суб'єктів державного управління України.

33. Підходи до розвитку службової кар'єри публічних службовців.

34. Стан правової та організаційної культури державних службовців і посадових осіб органів місцевого самоврядування.

35. Проблеми та перспективи децентралізації в системі публічного управління України.

36. Європейський досвід щодо кращих управлінських практик в публічному управлінні та адмініструванні (на прикладі однієї або кількох країн).

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра політичних наук і права

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Шифр освітньої компоненти за ОП
281	“Публічне управління та адміністрування”, “Державне управління повоєнною відбудовою інфраструктури територіальних громад”	ОК2

37. Упровадження технологій цифрового врядування в практику діяльності органів державної влади та/або органів місцевого самоврядування.

38. Напрями забезпечення відкритості та прозорості вітчизняної системи державного управління (або окремо взятого органу влади).

39. Роль і завдання недержавних суб'єктів публічного управління у забезпеченні ефективного державного управління в Україні (фізичних осіб, громадських об'єднань, політичних партій, юридичних осіб публічного права тощо).

40. Принципи здійснення адміністративних процедур органами публічної влади України.

41. Концептуальні засади формування та реалізації державної політики України у певній сфері (за вибором).

42. Організаційно-правові засади діяльності Міністерства розвитку громад та територій.

43. Шляхи підвищення ефективності механізмів державного та/або публічного управління у сфері містобудування (за вибором: правового, організаційного, комунікаційного, ресурсного тощо).

44. Сучасні інструменти та технології публічного управління у вирішенні проблем містобудування на регіональному та/або місцевому рівні.

45. Проблеми та перспективи впровадження інструментів цифрового врядування у сферу державного управління містобудівною діяльністю.

46. Інституціональні засади розвитку державного та/або публічного управління у сфері містобудівної діяльності.

47. Удосконалення організаційно-правових засад функціонування органів місцевого самоврядування як суб'єктів містобудування.

48. Інноваційні управлінські підходи щодо забезпечення реалізації державної політики у сфері містобудування, просторового планування територій та архітектури.

49. Механізми забезпечення ефективної участі інститутів громадянського суспільства у вирішенні управлінських завдань в галузі містобудування.

50. Органи виконавчої влади як суб'єкти державного управління у сфері містобудівної діяльності.

7) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни: <https://surl.lu/eoiauh>